

[Willesen.]

foretage Amtsafstemninger af den her foreslaaede Karakter og lod dem, maaske ved ret tilfældige Flertal, føre til forbiggende Amtsforsbud. Men der er intet, der svækker Tilliden til en Metode mere end dette, at den fører til Resultater, der er modsatte af de tilsigtede.

At vi ikke kan gaa med til det foreliggende Lovforslag, vil ikke sige, at ikke ogsaa vi indser, at der er Trang til en Lovgivning paa dette Omraade; men vi ønsker denne Lovgivning lagt an efter en helt anden Linie.

Vi erkender, at Alkoholnæringen paa Grund af sin særlige sociale Karakter indtager en Særstilling i Forhold til andre Næringer, og derfor erkender vi, at den nuværende Monopollovgivning paa en eller anden Maade maa opretholdes i en overskuelig Fremtid. Og da Alkoholtrafikken faktisk bærer Ansvar for en hel Del af de sociale Udgifter, er det kun rimeligt, at den ogsaa bærer en Del af Byrden ved disse.

Men den Lovgivning paa Ædruelighedsomraadet — og ikke blot paa dette, men ogsaa paa andre Omraader af lignende Karakter —, som vi principielt maa ønske, er en Ansvarslovgivning, en Lovgivning, der paalægger den enkelte Ansvar, i en ganske anden Maalestok end den nuværende drager til Ansvar baade pligtforsømmende Forsørgere og berusede Chauffører og alle Folk, der ved Misbrug af stærke Drikke paafører Enkeltpersoner eller Samfundet Skade.

Beruselse skal efter vor Opfattelse ikke være en formildende, men en skærpene Omstændighed, thi det, at en Mand bringer sig selv i en Tilstand af Ansvarsløshed, bør virke skærpene, naar denne Ansvarsløshed medfører skadelige Virkninger for Enkeltpersoner eller for hele Samfundet. Dette bør han overtænke, inden han lader det komme saa vidt med sig selv. Derfor maa vi ønske en skærpet Lovgivning paa dette Omraade, en Ændring i den gældende Lovgivning.

Naar de ærede Forslagsstillere foreslaar Indførelse af Ædruelighedsnævn, saa forekommer det os, at disse i den foreslaaede Form nærmest er en Slags Værgeraad for voksne; og efter vor Opfattelse skal man have Værgeraad for Børn, men for voksnes Vedkommende skal man have Adgang til effektivt at drage dem til Ansvar. Efter vor Opfattelse kunde man maaske snarere, hvis man endelig skal have nogle Nævn, trænge til en helt anden Form for dem —

Ansvarsnævn kunde man kalde dem —, Nævn, som skulde drage til Felts imod al Ansvarsløshed, baade den, der skyldes Drukkenskab, og den, der skyldes anden moralsk Slaphed. Herved kunde man virkelig faa gennemført Kravet om Ansvar for dem, der er ansvarlige overfor andre, eller som paafører Samfundet et Ansvar, som dette burde være fri for, fordi de burde selv bære det.

Derfor er der i Lovforslagets § 35 en Tanke, der, naar den blev befriet for sine Udvækster, vilde være sund og rigtig, nemlig Tanken om, at f. Eks. ogsaa de Beværtere, der paa ansvarsløs Maade drager Fordel af Personers Opførsel, som ved hele deres Færd viser, at de er ansvarsløse, baade kommer til at bære en Del af Udgifterne ved den Skade, som de ansvarsløse Personer forvolder, og ogsaa mærker det strafbare i deres Handling paa en saadan Maade, at Lysten til at drage saadan Fordel hemmes i betydelig Grad baade for deres eget og for andres Vedkommende. Det er en Linie, som vi vil være med til at gaa frem ad med al Kraft, thi vi finder, at det er den rette Linie for Lovgivningsmagten at gaa fremad i Ædruelighedsspørgsmaalet.

Derfor kan vi ogsaa gaa med til Kommuneafstemninger, ikke blot om de enkelte Bevillinger til Udsænkning, men ogsaa om Bevillingerne til Udsalg; vi kan nemlig ikke indse, at der er nogen Grund til, at man gør Forskel paa disse to Omraader. Det, som sker, naar man stemmer om de enkelte Bevillinger, er jo dette, at man drager den enkelte Bevillingshaver personligt til Ansvar, at de Beboere, som har maattet lide under Misbrug af en saadan Bevilling af den ene eller anden Art, faar Lejlighed til efter en vis Periode at drage den paagældende til Ansvar for dette Misbrug. Derfor kan vi ogsaa indrømme, at de omkørende Udsalgsteder for Spiritus er en Uting, fordi de gør det vanskeligt at stedfæste og personfæste Ansvar og gør det vanskeligt at føre Kontrol med Udsænkningen af Spiritus til umyndige. Thi med Hensyn til umyndige maa den principielle Stilling selvfølgelig være en anden end med Hensyn til myndige.

For de umyndiges Vedkommende kan vi gaa med til en Beskyttelseslovgivning; men med Hensyn til de myndige maa vi hævde, at Vejen maa være en Ansvarslovgivning. Man kunde maaske ogsaa tænke sig f. Eks. at lade Folk, der har opnaaet 21 Aars Alderen, ved hvilken Fuldmyndighed indtræder, faa et Myndighedsbevis, der i Tvivlstilfælde kunde forlanges forevist, naar